

بررسی اثرات کمی و کیفی پایه‌های مورکات و اورلاندو تانجلو روی ارقام نارنگی معرفی شده در شمال ایران (فاز رویشی)

رفعت، فرهاد، یونس ابراهیمی و سیروس نعمت الهی ثانی

این بررسی با استفاده از طرح آزمایشی اسپیلت پلات در قالب بلوک‌های کامل تصادفی به مرحله اجرا در آمد. به دلیل اینکه اثرات پایه مهمتر بوده است، در کرت‌های فرعی و اثرات ارقام بعنوان عامل دوم در کرت‌های اصلی با سه رقم نارنگی معرفی شده شامل پیچ، یونسی، کلمانترین بر روی سه پایه مورکات، اورلاندو تانجلو و نارنج (به عنوان پایه غالب منطقه) در موسسه تحقیقات مرکبات کشور در ایستگاه درون ستادی شهرستان رامسر، پیوند گردید و در سال ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۱ در زمین اصلی منتقل و کاشته شده است و در سالهای ۱۳۸۰ و ۱۳۸۱ اندازه‌گیری رشد رویشی شامل قطر تنه، تاج، ارتفاع انجام گرفته است و در طی سالهای قید شده بررسی سازگاری پایه و پیوندک و مقاومت به بیماری گموز، پوسیدگی طوقه و ریشه صورت گرفته است.

بررسی تجزیه مرکب دو ساله مشاهده گردیده که از نظر ارتفاع ارقام و همچنین اثر متقابل رقم × مکان در سطوح احتمال ۵٪ معنی‌دار ولی در ۱٪ معنی‌دار نبوده است.

بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که:

- ۱- از لحاظ مقایسه میانگین ارتفاع ارقام نارنگی روی پایه‌های مورکات و اورلاندو تانجلو بیشترین ارتفاع را نارنگی یونسی و به ترتیب کلمانترین و پیچ در مرحله بعدی بوده است.
- ۲- از نظر ارتفاع نارنگی روی پایه اورلاندو تانجلو بیشترین ارتفاع و به ترتیب در مرحله بعدی مورکات و نارنج بوده است.
- ۳- مقایسه میانگین تاج ارقام نارنگی رقم کلمانترین بزرگترین تاج را داشته و در مراحل بعدی نارنگی یونسی و پیچ در مرحله بعدی بوده است.
- ۴- مقایسه میانگین قطر تاج نشان می‌دهد که پایه اورلاندو تانجلو بزرگترین قطر شاخه را داشته و در مراحل بعدی به ترتیبی مورکات و نارنج قرار گرفتند.